

GEDRAGSPROTOCOL * Kindcentrum De Helmstok

Voorwoord

Voor u ligt het gedragsprotocol van Kindcentrum De Helmstok. Dit protocol is onderdeel van het veiligheidsplan van Florion.

Versie bijgesteld door team De Helmstok op: 19-07-2023

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Visie van de school.....	4
2. Doel van dit gedragsprotocol.....	5
3. Uitgangspunten gedragsprotocol.....	6
3.1 Wederzijdse verwachtingen.....	6
4. Concrete aanpak om zorg te dragen voor een veilig pedagogisch klimaat.....	8
4.1 Werken aan kwaliteitsverbetering.....	8
4.2 Veiligheidscoördinator.....	8
4.3 Contactvertrouwenspersonen.....	8
4.4 Coördinator anti-pestbeleid – de kanjercoördinator.....	8
De coördinator anti-pestbeleid (tevens kanjercoördinator/ Jenny de Vries) geeft beleidsadviezen naar aanleiding van de afhandeling van klachten, altijd met een preventieve werking.....	8
4.5 Gesprekken met kinderen.....	9
4.6 De Leefregels.....	9
4.7 Overige regels en routines.....	10
4.8 Afspraken over materiele zaken.....	11
4.9 Het naleven van regels: afspraken over belonen en corrigeren.....	12
4.10 De time-out plek.....	13
4.11 Het veiligheidscontract.....	14
4.12 Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen.....	14
5. Evaluatie.....	14
6. Bijlagen.....	15
Bijlage 1. Het anti-pestprotocol.....	15
Bijlage 2. Veiligheidscontract en afsprakenkaart.....	22

Inleiding

Bij de dagelijkse gang van zaken heeft de school te maken met leerlingen, leerkrachten, ouders en andere belanghebbenden. Een school is een kleine samenleving binnen de grotere maatschappij, waarin het belangrijk is om met elkaar afspraken te maken hoe betrokkenen met elkaar om willen gaan. Voor leerlingen is deze kleine samenleving erg belangrijk om te leren zelfstandige burgers te worden die verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen gedrag en voor elkaar.

Dit gedragsprotocol is een beleidsstuk om het pedagogisch klimaat binnen de school te waarborgen. Een goed pedagogisch klimaat is voorwaarde om in alle opzichten goed te kunnen leren op school. De school wil daarom zorgen voor een veilig, ondersteunend en uitdagend klimaat.

Het pedagogisch klimaat is ook één van de kwaliteitsaspecten waar de inspectie op let als zij de school bezoekt.

De inspectie beoordeelt of het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen aan de hand van de volgende indicatoren:

- ✓ De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt
- ✓ De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school
- ✓ Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school
- ✓ De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid voordoen in de school
- ✓ De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school
- ✓ De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school
- ✓ Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan

Voor ouders is de sfeer op de school, de veiligheid en het hanteren van duidelijke regels vaak belangrijk bij het maken van een keuze voor de school. Belangrijk is daarbij hoe leerkrachten en leerlingen met elkaar omgaan en de manier waarop leerkrachten betrokken zijn bij de leerlingen. De ouders moeten ervan op aan kunnen dat leerlingen gelijk en rechtvaardig worden behandeld.

In dit protocol gaat het primair om de aandacht voor veiligheid voor leerlingen. Voor vragen over dit protocol kunt u terecht bij de directie of de schoolraad.

1. Visie van de school

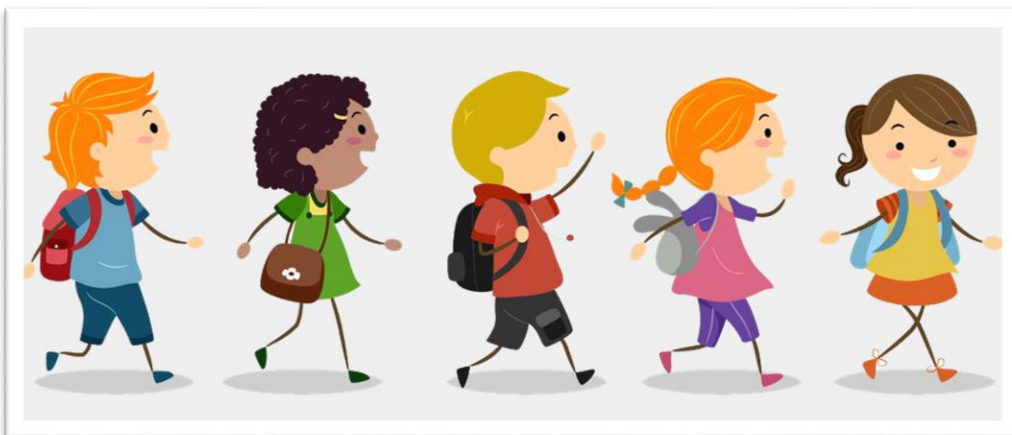
Op de Helmstok leven en werken we vanuit Gods liefde: Samen geloven, groeien, genieten! Ieder kind is een uniek, waardevol schepsel in de ogen van God. We mogen Zijn liefde en evangelie doorgeven. De Bijbel is daarbij richtinggevend.

God geeft aan ouders de taak om hun kinderen op te voeden en te onderwijzen in het geloof in Hem. Wij mogen de ouders daarin ondersteunen, werkend vanuit onze eigen specifieke verantwoordelijkheid en professionaliteit. Als ouders, leerkrachten en kinderen gaan we transparant, liefdevol en opbouwend met elkaar en anderen om. We maken gebruik van elkaars expertise voor een optimale ontwikkeling van elk kind.

Om zich goed te kunnen ontwikkelen vinden wij het belangrijk dat een kind zich competent voelt. We hebben een positief en veilig klimaat op school, waarin duidelijkheid en structuur een belangrijke plek innemen. Als leerkrachten werken we doelgericht en komen we tegemoet aan de ontwikkelings- en onderwijsbehoeften van de leerling, dit binnen de mogelijkheden van het kind en onze school. Daardoor kan het kind uitgroeien tot een zelfstandig, weerbaar, verantwoordelijk en respectvol christen.

Als team blijven we in ontwikkeling en streven we naar verbetering van het onderwijs. Samen veilig groeien in Gods liefde. Onze kernwaarden zijn *duidelijkheid, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en persoonlijke ontwikkeling*.

* lees voor 'ouders' indien nodig 'verzorgers'.

2. Doel van dit gedragsprotocol

Met dit protocol wordt duidelijk op welke manier wij, in samenwerking met ouders, werken aan een veilig en respectvol klimaat voor leerlingen, ouders en leerkrachten.

We brengen hiermee eenheid in het opstellen en eenduidig hanteren van de regelgeving op onze school. Dit document heeft betrekking op alle momenten waarop we omgaan met elkaar, met onze omgeving en met ons materiaal.

We zijn van mening dat het bewaken van de door ons geformuleerde schoolregels primair een zaak is voor de individuele leerkracht. Waar nodig zullen deze regels in de groep weer onder de aandacht worden gebracht.

De algemene schoolregels worden vermeld en toegelicht in onze schoolgids. Ieder schooljaar starten we in de groep met het bespreken van de algemene schoolregels en stelt de leerkracht samen met de leerlingen groepsregels op.

Tijdens het schooljaar wordt preventief gewerkt aan een goed pedagogisch klimaat door middel van inzet van de lessen uit de [Kanjertraining](#).

Nieuwe ouders worden op de hoogte gebracht van dit protocol. Het doel hiervan is dat ouders op de hoogte zijn van ons plan van aanpak, ook wat betreft ongewenst gedrag. Door voor onze school te kiezen gaan ouders akkoord met dit protocol.

3. Uitgangspunten gedragsprotocol

Onze school is een christelijke school, dat wil zeggen dat we volgens Bijbelse principes, respectvol met elkaar omgaan. Over God spreken we met respect, vloeken kan daarom niet.

Op onze school houden wij de leerlingen voor dat ze er mogen zijn: ieder is uniek en waardevol als persoon en door God gesierd met zijn of haar eigen persoonlijkheid. Dat maakt ook dat "iedereen telt". Vanuit dat gegeven zien we ieder kind, iedere ouder en iedere leerkracht.

3.1 Wederzijdse verwachtingen

Wat mag u verwachten van de leerkrachten?

Leerkrachten zijn in hun doen en laten een voorbeeld voor de kinderen:

1. We realiseren ons dat we gezag hebben gekregen van God over de ander en gaan daar zorgvuldig mee om.
2. We geven de ander geen seksueel getinte aandacht.
3. We discrimineren niet; dit betekent dat we de ander op geen enkele manier achterstellen of een voorkeursbehandeling geven. Ook geven we geen uiting aan racistische opvattingen.
4. We spreken de ander niet aan op seksuele geaardheid.
5. We gaan integer om met de ander. Dus vallen we niemand lastig (fysiek of psychisch), bedreigen of negeren niemand.
6. We gaan zorgvuldig om met de eigendommen van de ander.
7. Ieders mening is belangrijk. We hebben daar respect voor.
8. We zijn geïnteresseerd in het privéleven van de ander, maar respecteren eventuele terughoudendheid daarin.
9. We respecteren leerlingen in hun "kind zijn". Dat wil zeggen dat leerlingen nog niet alles kunnen weten en dat ze een volwassene nodig hebben die structuur aanbrengt en regels aanleert om op te groeien tot een volwassene die verantwoordelijkheid kan dragen. Kinderen mogen dus fouten maken.
10. We besteden veel aandacht aan gewenst gedrag.
11. We bevorderen de zelfstandigheid van de leerlingen.
12. We hanteren consequent de regels die voor de hele school gelden (zie paragraaf 4.6).
13. We houden toezicht bij het binnenkomen en vertrekken van de leerlingen en wanneer de leerlingen op het plein spelen.
14. We hanteren het antipestprotocol Kanjertraining (zie bijlage) en het gedragsprotocol wanneer leerlingen herhaaldelijk probleemgedrag laten zien.
15. We houden ons aan deze gedragsregels en we zien erop toe dat deze regels ook door anderen worden gehandhaafd.

Een leerkracht is naast professional ook mens. Zodra de leerkracht ongewenst gedrag laat zien en door de leerlingen, een collega of zichzelf wordt gecorrigeerd, bespreekt hij dat met de betrokkenen. We stappen hier niet zomaar over heen, dat doen we met de leerlingen ook niet.

Wat mag u verwachten van de directie?

- De directie is verantwoordelijk voor een veilig en respectvol klimaat voor leerlingen en leerkrachten.
- De directie steunt de leerkracht bij problemen met leerlingen en ouders en zorgt waar nodig voor deskundige begeleiding.
- De directeur kan overgaan tot time-out van een leerling.
- De algemeen bestuurder van Florion kan een leerling van school schorsen of verwijderen.

Wat verwachten wij van de ouders?

- De ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor het gedrag van hun kinderen.
- De ouders zijn op de hoogte van dit gedragsprotocol.
- De ouders brengen ons op de hoogte wanneer zij ongewenst gedrag signaleren.

Wat verwachten wij van de leerlingen?

- Leerlingen respecteren de leerkrachten en andere gezaghebbenden (in de vorm van een aanspreektoon waaruit respect blijkt) en accepteren het gezag.
- Als de leerkrachten stilte of aandacht vragen, dan moet die stilte of aandacht door de leerlingen worden opgebracht.
- Als de leerkrachten de leerlingen een opdracht geven, dan moeten de leerlingen die uitvoeren en gehoorzaam zijn.

4. Concrete aanpak om zorg te dragen voor een veilig pedagogisch klimaat

4.1 Werken aan kwaliteitsverbetering

Ons team werkt aan kwaliteitsverbetering door intervisie, collegiale consultatie en nascholing.

De methode Kanjertraining wordt gebruikt als ondersteuning bij het pedagogisch handelen. We streven er naar dat 80% van de leerkrachten zijn gecertificeerd om Kanjertraining te geven. De lessen Kanjertraining hebben als doel veiligheid, vertrouwen, rust en wederzijds respect voor leerlingen en leerkrachten.

Op school werken we met het sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem '[Kanvas](#)'. In de bovenbouw vullen leerkrachten en kinderen vragenlijsten in. In groep 3 en 4 wordt de vragenlijst door de leerkracht ingevuld. In groep 1 en 2 wordt gebruikt gemaakt van het leerlingvolgsysteem '[KIJK!](#)'. Daarnaast nemen we elk jaar een vragenlijst af over sociale veiligheid en welbevinden onder de leerlingen van groep 5 t/m 8. Deze lijst wordt met de inspectie gedeeld. Op deze manier krijgt de school inzicht in welke mate leerlingen zich veilig en prettig voelen op school. Wanneer er aanleiding voor is wordt op individueel-, groeps- of schoolniveau interventies gedaan.

4.2 Veiligheidscoördinator

De veiligheidscoördinator (preventiemedewerker Tabitha de Vries) van school coördineert de uitvoering van alle maatregelen die zowel materiële als immateriële veiligheid betreffen.

4.3 Contactvertrouwenspersonen.

Binnen school zijn twee (interne) contactvertrouwenspersonen (cvp's) actief. Twee luisterjuffen voor de bovenbouw (Jenny de Vries), één voor de midden- en onderbouw (Carianne Kaljouw). Leerlingen en ouders kunnen bij hen terecht voor advies en ondersteuning op het gebied van welbevinden & veiligheid. De contactpersonen zijn daarmee ook de aanspreekpunten voor leerlingen die te maken hebben met pestgedrag. Naast de luisterjuffen is er ook een ouder van de school (Adrienne Schreurs) als luistermoeder aangesteld. Cvp's zijn te bereiken via de brievenbussen of via cvp.dehelmstok@florion.nl. Zij werken volgens de principes van Veilig op School (van Centraal Nederland). Eén van de teamleden is aanspreekpunt en coördinator voor de cvp's (Jenny de Vries).

4.4 Coördinator anti-pestbeleid – de kanjercoördinator

De coördinator anti-pestbeleid (tevens kanjercoördinator/ Jenny de Vries) geeft beleidsadviezen naar aanleiding van de afhandeling van klachten, altijd met een preventieve werking.

Verder fungeert deze coördinator als klankbord voor collega's die vragen hebben over pesten en de aanpak ervan. Om dit te doen heeft een coördinator anti-pestbeleid zicht op de beleving van veiligheid van leerlingen, op klachten en incidenten binnen de school en op mogelijke veiligheidsrisico's.

Deskundigheid en kennis op het gebied van pesten is nodig om schoolintern te fungeren als klankbord. Voor het uitvoeren van coördinerende beleidstaken is steun en mandaat vanuit de schoolleiding onmisbaar.

De veiligheidscoördinator=preventiemedewerker op de Helmstok werkt samen met de coördinator anti-pestbeleid (voor [taakomschrijving](#), zie bijlage 3).

4.5 Gesprekken met kinderen

Door het houden van open of vertrouwelijke gesprekken met leerlingen krijgt de leerkracht zicht op het welbevinden en het gedrag van de leerling. De relatie en vertrouwensband wordt door de gesprekken opgebouwd. Denk bijvoorbeeld aan de startgesprekken aan het begin van het schooljaar. Open gesprekken vinden met regelmaat plaats in alle groepen, dit kan plaatsvinden bij het geven van de kanjerlessen, bij de Levend Water lessen of bij het behandelen van de thema's Vierkeerwijzer of bij de introductie- en kennismakingsles door de luisterjuf. Vertrouwelijke- en conflictgesprekken vinden plaats n.a.v. een vermoeden of een gebeurtenis, dit kan door de leerkracht of één van de cvp's worden gedaan. Daarnaast vinden korte open gesprekjes, waar mogelijk spontaan, plaats bij binnenkomst en vertrek van de leerlingen en tijdens de looprondes.

4.6 De Leefregels

Een stimulerend pedagogisch klimaat wordt gekenmerkt door vertrouwen en passende ondersteuning. Voorwaarde hierbij is wel dat er 'veiligheid', 'structuur' en 'duidelijkheid' wordt ervaren binnen de school. Regels en routines helpen om dit te realiseren. Ze zijn in deze zin van wezenlijke betekenis voor een omgeving waarin geleerd moet worden. Bij het vaststellen en naleven van regels onderscheiden we:

Algemene schoolregels voor de leerlingen:

1. God vindt mij belangrijk. De ander is als mens net zo belangrijk als ik.
2. Ik ben belangrijk voor de groep en zal meewerken aan een goede sfeer op school.
3. Ik zorg er voor dat iedereen er bij hoort en mee mag doen.
4. Ik praat netjes tegen de ander en scheld hem of haar niet uit.
5. Ik praat netjes over de ander, aan roddelen doe ik niet mee.
6. Iedereen heeft wel eens ruzie. Ik doe mijn best om de ruzie uit te praten.

7. We lachen met elkaar en niet om elkaar.
8. Ik doe de ander geen pijn.
9. Als ik zie dat iemand erg wordt gepest, of als ik zelf wordt gepest, vertel ik dat aan de meester of juf (dat is geen klikken).
10. Ik ga netjes om met de spullen van de school en ben zuinig op de spullen van anderen.

Naast deze basisregels hanteren wij de kanjerregels:

4.7 Overige regels en routines

Routines zijn terugkerende gebeurtenissen of situaties die steeds volgens een vast patroon verlopen. Veel regels zijn routines geworden. Dat is nodig om activiteiten vlot te laten verlopen.

Regels voor in- en uitgaan

- ✓ Als de bel gaat, lopen we samen met de juf of meester naar binnen. Afscheid nemen we voordat de bel gaat.
- ✓ We hangen onze jassen op en bergen de tassen op.
- ✓ We worden begroet door de meester of juf bij de deur.
- ✓ In groep 1&2 mogen de ouders hun kind vanaf 8.30uur in de klas brengen, om 8.45 uur zijn ouders uit het lokaal; dan start de les.

- ✓ De dag wordt begonnen met gebed en een christelijk lied, we gebruiken een liedlijst, en afgesloten met één van beide.
- ✓ Na schooltijd doen we onze jas aan, pakken we onze spullen en gaan we rustig naar buiten.
- ✓ De leerkrachten gaan met de groep mee naar buiten.
- ✓ Van ouders wordt verwacht dat ze binnen de hekken op het plein staan om hun kinderen op te halen.

Afspraken over de pauze

In overleg is een *Pleinwachtboekje* opgesteld met de werkwijze en afspraken leerlingen en leerkrachten. Dit boekje is de leidraad voor het handelen in de pauzes en is op te vragen bij de directie en te vinden op de website.

4.8 Afspraken over materiele zaken

Kleding

- Leerlingen en leraren komen voldoende gekleed op school. Geen blote buiken e.d.
- In de klas is het dragen van een pet niet toegestaan.

Mobiele telefoons

- De telefoons staan uit onder schooltijd en worden in de tas gelaten of bewaard door de leerkracht. Behalve wanneer ze nodig zijn voor de les.
- Wanneer de leerkracht het nodig acht worden de telefoons ingezameld.
- Leerlingen hebben in principe overdag geen telefoon nodig. Het liefst worden deze dan ook gewoon thuisgelaten.

Speelgoed

- Speelgoed dat agressie uitlokt, geweren, pistolen, zwaarden etc. is op gewone schooldagen niet toegestaan. Behorend bij verkleedkleden tijdens een feestdag wordt het gedoogd.

Wapens en vuurwerk

- Scherpe voorwerpen, (zak)messen, wapens en vuurwerk zijn verboden op school.

Fietsen

- De fietsen staan in de daarvoor bestemde vakken.
- De fietsen moeten op slot staan.
- Steppen blijven buiten in de fietsenstalling.
- We komen niet op skeelers of skate-/waveborden naar school, tenzij we schoenen bij ons hebben.
- De school is niet aansprakelijk voor schade of diefstal van fietsen.

Algemene opmerking:

De school is niet verantwoordelijk voor het zoekraken van mobiele telefoons, sieraden, kleding en van huis meegebrachte spullen.

4.9 Het naleven van regels: afspraken over belonen en corrigeren

Door handhaving van schoolregels willen we proberen leerlingen zelf verantwoordelijkheid te laten dragen voor hun gedrag. We corrigeren regel gestuurd, d.w.z. we benoemen de regel die is overtreden. Handelen daarna volgens de aanpak van de Kanjertraining. Het team draagt een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle kinderen van de school t.a.v. het benoemen van gewenst en ongewenst gedrag.

Belonen

We gaan uit van een positieve benadering. We benoemen en belonen gewenst gedrag.

Leerkrachten belonen leerlingen op verschillende manieren.

Sociaal belonen:

Leerlingen willen graag horen wat er goed gaat. Aandacht, aansporingen en complimenten helpen hen vooruit. Ze krijgen er zelfvertrouwen van. Door veel en vaak te laten merken wat er goed gaat, halen we het beste uit leerlingen. In een prettig klassenklimaat overheersen aanmoedigingen en complimenten op inzet.

Andere voorbeelden van sociaal belonen

- Glimlachen, duim opsteken, complimentje geven, een knipoog, een 'aai over de bol', de kampioen van de dag of het zonnetje van de week noemen, etc.

Voorbeelden van materieel belonen, individueel:

- Sticker, stempel, gekleurde krul, pluim van de dag, met gekleurde pen schrijven, kaartje, plaatje, medaille, klein cadeautje zoals potlood, ballon, gummetje, schrift, etc.

Voorbeelden van materieel belonen, groep:

- Bewegingsspelletje, liedje met digibord, spelletje in de klas, spelletjes uit de kast kiezen, langere pauze, moppen vertellen, luisteren naar verhaal, computeren, op bord namen of symbolen schrijven van groepje, een aantal minuten iets voor jezelf doen, film kijken, een eetbare beloning zoals waterijsje of popcorn (*geen snoep*) etc.

Corrigeren

We corrigeren de leerlingen regel gestuurd, d.w.z. we benoemen de regel die is overtreden. Uiteraard werken we naar zo min mogelijk corrigeren en zoveel mogelijk voorkomen.

Correcties zijn gericht op het aanleren van positief gedrag of op het herstel van de schade. We hebben hierbij een eenduidige benadering afgesproken rond het geven van feedback bij overtreding van afspraken, namelijk:

1. De leerling wordt aangesproken op het vertoonde gedrag.
2. De leerling wordt naar de daarop van toepassing geldende regel gevraagd.
3. De leerling wordt gevraagd of het zijn/haar bedoeling is om de regel te overtreden.
4. De leerling wordt de mogelijkheid geboden om zijn gedrag te veranderen.
5. De leerling wordt verteld wat de gevolgen zijn als het gedrag niet verandert.
6. Bij herhaling treedt het [veiligheidscontract](#) in werking.

Consequenties

Maatregelen en consequenties dienen gericht te zijn op het verbeteren van gedrag. Wie over de streep gaat moet dat merken en werken aan verbetering, maar krijgt daarna de ruimte om de schade te herstellen en het nog eens, maar dan beter, te proberen.

De consequentie die we verbinden aan het overtreden van een regel, moet in verhouding staan tot de leeftijd van het kind en de ernst van de situatie.

Een consequentie dient altijd duidelijk met de leerlingen voorbesproken te zijn. Wat de consequentie inhoudt en wanneer die uitgedeeld wordt. De voordelen van deze werkwijze zijn de volgende:

- Er is duidelijkheid voor alle betrokkenen. Ook voor de leerkracht zelf.
- Leerlingen zijn minder geneigd van de regels af te wijken als ze weten dat er maatregelen volgen.
- De consequenties worden gekoppeld aan bepaald gedrag en wordt niet bepaald door de willekeur van de leerkracht.

4.10 De time-out plek

Op school doen zich dagelijks situaties voor die vragen om ingrijpen. Als er sprake is van sterk grensoverschrijdend gedrag, waarbij het noodzakelijk is dat het kind even buiten de groep geplaatst wordt, dan heeft de leerling een time-outplek nodig. Dat is een door de leerkracht aangewezen plek buiten het lokaal of in een andere klas.

Wanneer een leerling een time-out plek onder toezicht nodig heeft wordt deze gezocht in de kantoren van de directeur, intern begeleider of administratie, afhankelijk van wie aanwezig is.

4.11 Het veiligheidscontract

Wanneer het ongewenst gedrag zich voor blijft doen zal het [veiligheidscontract \(zie bijlage 2\)](#) worden ingezet. We gebruiken een veiligheidscontract waarin de fasen van goed tot niet toelaatbaar gedrag worden beschreven. Met een [afsprakenkaart](#) (zie bijlage 2) wordt voor het kind en de ouders inzichtelijk gemaakt in welke fase een kind zich bevindt, met de bedoeling het gedrag aan te passen.

Als een kind zich blijft misdragen volgt uiteindelijk definitieve verwijdering. Argumenten hiervoor zijn:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.

4.12 Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen

Het 'Protocol Schorsing en Verwijdering' van Florion treedt in werking als er sprake is van herhaaldelijk ontoelaatbaar gedrag dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of onderwijskundige voortgang van de school. Er zijn drie vormen van maatregelen: Time-out, schorsing en verwijdering. Voor alle drie genoemde maatregelen gelden voorwaarden die vastgelegd en uitgewerkt zijn in het protocol.

Het protocol schorsing en verwijdering is onderdeel van het Veiligheidsplan van Florion en is op te vragen bij de directie.

5. Evaluatie

Jaarlijks zal dit document worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

6. Bijlagen

Bijlage 1. Het anti-pestprotocol

Dit Pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjertraining en de Kanjerboeken. Het zijn feitelijk fatsoensafspraken.

Plagen of pesten?

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Plagen is gelijkwaardig, het is incidenteel en “over en weer”. Plagen is een voorkomende situatie waarvan je leert stevig in je schoenen te staan. Dat kinderen elkaar soms plagen is heel gewoon.

Pesten is ongelijkwaardig, het gaat over macht en onmacht, het is structureel en eenzijdig. Bij pesten is er een slachtoffer waarover anderen de baas spelen. Plagen gebeurt vaak in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt meestal buiten het zicht van leerkrachten.

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om tips te krijgen over hetgeen zich kennelijk afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Ook als dit over een ander kind dan dat van hunzelf gaat.

Daarnaast is het belangrijk dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht. Vanaf de kleutergroep leren de kinderen het verschil tussen vertellen en klikken. Als er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun vader, moeder of leerkracht.

Voorbeelden van pesten:

- Verbaal: structureel vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.
- Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.
- Materieel: van het slachtoffer: stelen, spullen onder kladden, verstoppen van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken, fietsbanden lekprikken.

Preventie

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

De Kanjerafspraken:

We vertrouwen elkaar. We helpen elkaar. Niemand speelt de baas.

Niemand lacht uit. Niemand blijft zielig.

De school zet door middel van de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je/ of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas/het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar “het kan er behoorlijk brutaal uitkomen.” Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd.

Omdat leerkrachten en ouders niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn zo de meeste problemen op te lossen.

Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken
2. Denk goed over jezelf en de ander
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.

- b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
- 7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling)
- 8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Oefenen met rollenspellen

In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspellen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechttop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: “Ik vind dit vervelend, wil je ermee stoppen?” Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een “maatje”, een “buddy”). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met de buddy/maatje iets anders doen.

Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware “benzine” aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

Dit doen we wel

Dit doen we niet

Wat u mag verwachten van de leerkrachten op school?

Voorbeeldgedrag

- U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder.
- U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen."
- U mag verwachten dat leerkrachten toezicht houden bij het binnenkomen en vertrekken van de leerlingen en wanneer de leerlingen op het plein spelen.
- U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur* (= directief: duidelijk, helder en grens stellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven van inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.

- Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, één die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

Wanneer het toch mis gaat: aanpak

- Meld ieder vermoeden van pesten bij de leerkracht van uw kind
- We nemen als school iedere klacht serieus (zie de klachtenprocedure in de schoolgids).
- Bij problemen van pesten of agressie zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de leerlingen, leerkrachten, directie en ouders nemen hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

De school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt de gemaakte afspraken (zie bij veiligheidscontract). Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen. Kortom: we doen elkaar recht.

Concrete stappen

1. We bieden steun aan de leerling die gepest wordt.
 - We luisteren naar de leerling en nemen het probleem serieus.
 - We overleggen met de leerling over mogelijke oplossingen.
 - We werken samen met de leerling om de oplossingen uit te voeren.
 - Waar nodig zorgen we dat de leerling deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
 - We houden vervolggesprekken
2. We bieden steun aan de leerling die pest.
 - We bespreken wat pesten voor een ander betekent.
 - We helpen de leerling om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen.
 - We helpen de leerling om zich aan regels en afspraken te houden.
 - We laten de leerling zich veilig voelen; en leggen uit wat we gaan doen om het pesten te stoppen.
 - We stellen grenzen en verbinden daar consequenties aan. (zie [veiligheidscontract](#))
 - We houden vervolggesprekken.

3. We bieden steun aan de ouders van de gepeste en van de pestende leerling.
 - We nemen ouders die zich zorgen maken over pesten serieus.
 - We houden ouders op de hoogte van pestsituaties.
 - We geven informatie en advies over de aanpak van de Kanjertraining
 - We pakken in samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aan. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
 - Zonodig verwijzen we ouders door naar deskundige ondersteuning.

4. We betrekken de middengroep (de rest van de klas) bij de oplossing van het pestprobleem.
 - We praten met leerlingen over pesten en hun eigen rol daarbij.
 - We overleggen met de leerlingen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
 - We werken samen met de leerlingen aan oplossingen, waarbij zij zelf een actieve rol spelen.

Veiligheidscontract

We gebruiken op school een [veiligheidscontract](#) waarin de fasen van goed tot niet toelaatbaar gedrag worden beschreven. Door middel van een afsprakenkaart wordt voor het kind en de ouders inzichtelijk gemaakt in welke fase een kind zich bevindt, met de bedoeling het gedrag aan te passen.

Als een kind zich blijft misdragen volgt uiteindelijk definitieve verwijdering.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- Als uw kind al lange tijd is gepest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht
- Lees boeken en bekijk samen met uw kind filmpjes over pesten.
- Als u van uw kind er met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef het informatie waarom openheid wel nodig is en maak uw kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken.
- Beloon uw kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer uw kind tot het doen van die dingen waarin het goed is en kan uitblinken. Door succeservaringen wordt het zelfvertrouwen groter.
- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met uw kind. Doe dat niet op een negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat uw kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining. Onze interne begeleider kan u hier meer informatie over geven.

Adviezen aan ouders van kinderen die pesten

- Neem het probleem serieus. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
- Raak niet in paniek.
- Straf niet fysiek en ga niet "uit uw dak" als u hoort dat uw kind pest.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Besteed aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport, zodat het kind genoodzaakt wordt om te gaan met anderen en leert samen te werken.
- Biedt hulp aan uw kind, lees boeken over pesten en/of vraag informatie op.
- Schakel eventueel een expert in als u dat nodig vindt of als de school dat aangeeft.

Adviezen aan ouders van meelopers en zwijgende middengroep

- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Praat met uw kind over school, over de relaties in de klas, over wat leerkrachten doen, hoe zij straffen. Vraag hen ook af en toe of er in de klas wordt gepest.
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buiten sluit.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

- Geef zelf het goede voorbeeld.

Bijlage 2. Veiligheidscontract en afsprakenkaart

Het veiligheidscontract				
Fase 0 Je gedraagt je naar kinderen, leerkrachten en andere mensen in de school aardig en beleefd. Je werkt goed samen, je kunt een ruzie goed oplossen en plagen wordt geen pesten.				
Fases	Vervolgstep 1	Vervolgstep 2	Vervolgstep 3	Laatste stap
Fase 1 Je bent met regelmaat storend naar andere kinderen, leerkrachten en of andere mensen, of je loopt regelmatig weg.	De leerkracht bespreekt het gedrag met jou en eventueel de betreffende kinderen om uit te zoeken wat er aan de hand is.	De leerkracht bepaalt welke sanctie er nodig is.	Je biedt een welgemeend excuus aan.	De leerkracht maakt een afspraak met jou hoe je te gedragen, om het af te ronden. Je hoort na hoeveel tijd de lkr. met jou evalueert. Je krijgt zelf de kans om het aan je ouders te vertellen, waarna de lkr. je ouders inlicht.
Fase 2 Storend gedrag waar je niet lang geleden op bent aangesproken blijft zich herhalen. De leerkracht bepaalt welke sanctie er nodig is.	De leerkracht maakt een afspraak met jou hoe je je gedrag kunt verbeteren. Je krijgt een afsprakenkaart. Je hoort na hoeveel weken de leerkracht met jou evalueert.	De leerkracht schrijft het in Parnassys. Je biedt een welgemeend excuus aan.	De leerkracht belt je ouders/verzorgers op.	De leerkracht meldt het aan de lb-er en directeur.
Fase 3 Na de evaluatie van de afsprakenkaart blijkt dat het storende gedrag zich blijft herhalen. De leerkracht vult met jouw ouders en jou opnieuw een afsprakenkaart in om je gedrag te verbeteren. Je ouders/verzorgers ondertekenen dit.	De leerkracht bepaalt welke sanctie er nodig is. Je biedt je welgemeende excuus aan.	De leerkracht meldt het aan de directeur.	Als het gedrag niet verbetert in deze fase dan schrijft de directeur, na overleg met de leerkracht, een brief aan je ouders/verzorgers dat bij herhaling van storend gedrag je in fase 4 wordt geschorst.	In overleg met de ouders worden passende maatregelen genomen. Plaatsing in een andere groep behoort tot de mogelijkheden. (hulpverlenende instanties, training sociale vaardigheid)

<p>Fase 4 Je houdt je aan het plan / afsprakenkaart en maakt je schuldig aan ernstig grensoverschrijdend gedrag.</p>	<p>De leerkracht meldt het gedrag aan de directeur.</p>	<p>De directeur kan tot 'time-out' besluiten. In ernstige gevallen kan tot 'schorsing' besloten worden. Dit wordt opgelegd door algemeen bestuurder van Florion. De leerplichtambtenaar wordt geïnformeerd.</p>	<p>De directeur belt de ouders/ verzorgers om te vertellen dat je wordt geschorst.</p>	<p>De reden en lengte van schorsing wordt met alle partijen besproken. Je krijgt huiswerk mee. Er wordt een afsprakenkaart gemaakt waar je je aan moet houden. Bij herhaling kan je voor de tweede keer worden geschorst. Bij de derde keer moet je van school af.</p>
---	---	---	--	--

Afsprakenkaart gedrag

Naam Leerling:

Datum:

Op deze datum treedt het veiligheidscontract inwerking

Op deze datum is bovenstaande leerling in fase 1 2 3 4 terechtgekomen

Oorzaak/incidenten:

Voor de komende periode gelden de volgende afspraken voor je gedrag:

De sanctie voor het niet houden aan deze afspraken is:

De evaluatie hiervan is over 1 2 3 4 5 6 weken.

Na deze periode wordt het formulier vernietigd indien het gedrag verbeterd is.

O de Intern begeleider is op de hoogte

O de ouders/verzorgers zijn op de hoogte

O de directeur is op de hoogte

Ondertekenen van gemaakte afspraken

Kind	
Leerkracht	
Ouder	
Directeur*	

Bijlage 3. Coördinatie anti-pestbeleid (Kanjer-coördinator)

- (Mede)verantwoordelijkheid voor schoolveiligheidsbeleid
 - Zorgen dat schoolveiligheid (en specifiek pesten) regelmatig op de agenda staat.
 - Zorgen voor de ontwikkeling van schoolregels en afspraken (over pesten)
 - Zorgen dat schoolregels leven binnen de school.
 - Zorgen dat er op school een anti-pestprotocol is.
 - Zorgen dat er een sanctiebeleid is.
 - Zorgen dat preventieve maatregelen worden genomen om de veiligheid op school vergroten.
- Klankbord voor leerlingen, ouders en onderwijspersoneel:
 - Zorgen dat schoolregels en afspraken over pesten, het anti-pestprotocol en het sanctiebeleid bij iedereen bekend is.
 - Zorgen dat leerlingen en ouders weten wie het aanspreekpunt bij pesten is op school en wie het anti-pestbeleid coördineert.
 - Zorgen dat leraren weten hoe te handelen in een pestsituatie.
 - Zorgen dat er actuele kennis is bij iedereen in het team over pesten en groepsprocessen.
 - Vragen van leraren over de aanpak van pesten beantwoorden en advies geven over de aanpak van een pestsituatie in de klas.
 - Informeren en adviseren over het inzetten en gebruik van anti-pestprogramma's en lessen over pesten.
- Zicht hebben op de beleving van veiligheid, incidenten en mogelijke risico's:
 - Zorgen dat (pest)incidenten geregistreerd worden.
 - Zorgen dat de verplichte monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen wordt uitgevoerd.
 - Op de hoogte zijn van meldingen en incidenten die bij het aanspreekpunt pesten binnenkomen.
 - In kaart brengen van risico's en onveiligheid aan de hand van incidenten en monitoring.
 - Preventieve maatregelen voeren naar aanleiding van onveilige situaties en pestincidenten.
- Uitbrengen van beleidsadviezen aan de schoolleiding gericht op het vergroten van de veiligheid op school.